

PSD2

Hebt u dat nu ook na het zien van de TV-spot over PSD2? Dat u achteraf denkt: Waar gaat dit over? Welnu, ik hoop met onderstaande u wat meer duidelijkheid te geven.

Sinds 19 februari 2019 is de Payment Service Directive 2 (PSD2) van kracht. PSD2 is een vernieuwde Europese richtlijn voor betaaldiensten. Op basis van deze nieuwe Europese richtlijn kunt u als houder van een betaalrekening ook andere dienstverleners dan de eigen bank toegang geven tot uw betaalrekening.

Doel

Het doel van PSD2 is het realiseren van meer concurrentie, meer innovatie, betere consumentenbescherming en meer veiligheid in het Europese betalingsverkeer. Door de PSD2 zullen er naar verwachting nieuwe online betaalmethoden ontstaan. Deze vormen alternatieven voor onder meer iDEAL-, creditcard- of PayPal-betalingen. Met de PSD2 wil de Europese Commissie de monopoliepositie van banken doorbreken en nieuwe spelers tot de betaalmarkt toelaten. Door de verruiming van de concurrentiepositie en het bevorderen van innovatieve ontwikkelingen zullen de banktarieven op termijn waarschijnlijk dalen.

Handig

Het verruimen van de betaalmethoden kan bijvoorbeeld

handig zijn als de bank van een webwinkel niet aangesloten is bij iDEAL. Ook als de klant geen creditcard of PayPal-rekening heeft, kunnen de nieuwe betaalmethoden een oplossing bieden. Voor een webwinkel met een vergunning kunnen voortaan de betalingen zelfstandig van de betaalrekening van de klant worden uitgevoerd. Dat kan de betaling makkelijker en goedkoper maken voor de ondernemer en dus mogelijk ook voor de consument.

Historie

Payment Service Directive (PSD) zorgt al enige tijd voor de regulering van betaaldiensten in de Europese Unie. De eerste richtlijn, PSD1, werd reeds in 2009 ingevoerd. Hierdoor kan iedereen sindsdien zonder onderscheid binnenlandse- en grensoverschrijdende betalingen verrichten. PSD1 introduceerde daarbij de mogelijkheid voor niet-banken om (met vergunning) betaaldiensten aan te bieden. Voorbeelden hiervan zijn iDEAL, Adyen en Mollie.

Met de invoering van de PSD2-richtlijn krijgen zowel consumenten als bedrijven die een betaalrekening hebben twee nieuwe betaaldiensten: betaalinitiatiediensten en rekeningin-

formatiediensten. Deze nieuwe betaaldiensten gelden echter alleen voor betaalrekeningen die online zijn in te zien.

Betaalinitiatiediensten

Een betaalinitiatiedienstverlener kan voor u een betaling uitvoeren vanaf uw betaalrekening, bijvoorbeeld voor de betaling van een product in een webshop. De bank handelt de betaling verder af. Deze dienst kan worden gezien als alternatief voor bijvoorbeeld een iDEAL-, een creditcard- of een PayPal-betaling. Pas na uw uitdrukkelijke toestemming mag een betaalinitiatiedienstverlener de gewenste betaling uitvoeren. U geeft daarbij eenmalig toestemming voor een betaalinitiatiedienst, tenzij door u toestemming wordt gegeven voor een reeks van terugkerende betalingen aan dezelfde begunstigde.

Rekeninginformatiediensten

Een rekeninginformatiedienstverlener kan een samenvattend overzicht voor u maken van de diverse mutaties op uw betaalrekening. Uw betalingen – welke eventueel verspreid over meerdere banken hebben plaatsgevonden – kunnen daarbij als een geheel in beeld worden gebracht. Een en ander kan helpen bij het in beeld brengen van uw uitga-

venpatroon voor bijvoorbeeld een financiële planning. Ook kan het helpen bij het inwinnen van advies voor de bemiddeling van een financieel product. Bij de rekeninginformatiedienstverlening draait het voornamelijk om de informatieverzameling van gegevens van uw betaalrekening(en).

Toegang tot betaalgegevens

Rekeninginformatie dienstverleners kunnen pas toegang krijgen tot uw betaalgegevens, wanneer u hier uitdrukkelijk mee instemt. Ook mag een rekeninginformatiedienstverlener de gegevens alleen gebruiken voor de dienst(en) waarvoor u toestemming hebt gegeven. Dit betekent dat banken uw betaalgegevens niet zonder toestemming mogen delen met rekeninginformatiedienstverleners.

Toestemming voor 90 dagen

Uw toestemming voor de rekeninginformatiedienst geldt voor een periode van negentig dagen. Gedurende die periode heeft de rekeninginformatiedienstverlener toegang tot uw rekeninginformatie. De rekeninginformatiedienstverlener kan daarbij voortdurend het overzicht van uw betalingen en ontvangsten bijhouden. Na negentig dagen wordt u opnieuw gevraagd toestemming te geven

voor de toegang tot uw betaalrekening(en). U bepaalt of een rekeninginformatiedienstverlener toegang blijft behouden.

Bescherming privacy volgens de AVG

De veiligheid en betrouwbaarheid van het Nederlandse betalingsverkeer zijn van groot belang. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zal daarom toezien op de belangrijkste privacybepaling in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De aanbieders van de nieuwe betaaldiensten moeten zich ook houden aan de AVG. Ook hier houdt de AP toezicht op. Bij overtreding van deze wet kan de AP forse boetes opleggen.

Voordelen van PSD2

De verwachting is dat er door de nieuwe richtlijn nieuwe en handige (betalings)toepassingen komen. Verder kunnen aanbieders voor u betalingen uitvoeren bij bijvoorbeeld een online-aankoop. Of een en ander voor ons heel veel verschil gaat maken is wel de vraag. Nederland loopt op dit gebied behoorlijk voor met bijvoorbeeld iDEAL (die via de eigen bank verloopt), of Tikkie, waarbij vrienden via WhatsApp een betaalverzoek zonder moeilijke IBAN-nummers kunnen sturen. De rest van Europa is daarentegen minder innovatief als het gaat om betaalgemak. Juist voor de rest van Europa zal het verschil door de nieuwe regelgeving groot zijn.

Op basis van de nieuwe richtlijn kan straks in heel Europa worden betaald via nieuwe fintechbedrijven (financiële technologiebedrijven). De rol van de bank zal naar verwachting minder belangrijk worden. Daarnaast zullen er naar verwachting nieuwe methoden voor elektronisch betalen aan

de kassa worden ontwikkeld. Ook zal door introductie van de PSD2 geen toeslag meer van toepassing zijn bij een betaling via een gangbare creditcard. Verder is er geen eigen risico meer van toepassing bij diefstal of verlies van uw bankpas. Ook ondernemers kunnen aan de consument/klant toegang vragen tot de (zakelijke) betaalrekening. Dat geeft de ondernemer de mogelijkheid om te controleren of het bedrag van de levering beschikbaar is op de rekening van de consument/klant. En met toestemming van de klant kan deze ondernemer de betaling starten. Dat kan de betaling makkelijker en goedkoper maken.

Keerzijde

Dat de PSD2 op betaalde fronten voordeel kan bieden is duidelijk. Wel is het zaak dat de bescherming van persoonsgegevens wordt gewaarborgd. Omdat de uitvoering van de richtlijn nog in de opstartfase verkeert, lijkt het zaak kritisch te zijn in het delen van informatie.

Voor nu is dit wat er over PSD2 te vertellen valt. Komen er in de praktijk innovatieve producten beschikbaar aan de hand waarvan meer uitleg te geven valt, dan kom ik daar graag bij u op terug.

Gerbert Middelkoop, zelfstandig financieel planner en belastingadviseur. (06 13 01 04 20)

COLUMN

Gerbert Middelkoop

FFP RB

Een verdrietige blik

Onlangs werd ik tijdens het lezen van één van mijn dagelijkse nieuwsbrieven 'opgeschrikt' door de volgende kop boven een artikel. *Kwart 55-plussers heeft zorgen over inkomen na pensioenleeftijd.*

In het artikel wordt verwezen naar een onderzoek van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud). Hieruit blijkt onder meer dat vier op de tien huishoudens in Nederland geen idee hebben of ze na hun pensionering nog kunnen rondkomen. Pas op 55-jarige leeftijd gaan veel mensen zich verdiepen in hun financiële situatie na pensionering. 23% van 55- tot 65-jarigen weet verder niet of ze na pensionering het hoofd boven water kunnen houden. Zij moeten dit nog uitzoeken of zien wel waar het schip strandt is hun motto aldus het onderzoek. Uit het onderzoek blijkt verder dat weinig mensen geld apart zetten voor later. Vooral 45-plussers willen dat wel, maar een groot deel van hen zegt daar geen geld voor te hebben. Het spaargedrag van de Nederlandse huishoudens is de afgelopen tien jaar weinig veranderd aldus het onderzoek. Maar liefst 17% heeft überhaupt geen spaarrekening. En van degenen die wel een spaarrekening hebben, heeft 1 op de 5 minder dan € 1.000 aan spaargeld. Zeker 3 op de 10 huishoudens heeft te weinig geld achter de hand om de twee duurste bezittingen te vervangen. Slechts 28% van de huishoudens zou meer dan € 10.000 op de spaarrekening hebben staan. Het onderzoek wijst ook uit dat Flexwerkers en ZZP-ers vaker een lager inkomen hebben en daardoor veel vaker moeilijk rond kunnen komen in vergelijking tot werkenden met een vast inkomen. Ook weten ze minder vaak hoeveel ze vrij te besteden hebben en lukt het ze minder goed om te sparen. Daarnaast lukt het de groep werkenden met een wisselend inkomen minder vaak geld apart te zetten voor hun pensioen dan werkenden met een vast inkomen.

Het Nibud vindt dat de samenleving veel meer rekening moet houden met huishoudens met wisselende inkomsten. Er zijn inmiddels 2 miljoen flexwerkers tussen de 25 en 65 jaar. Het voorlichtingsinstituut ziet dat zij moeilijker rondkomen, minder sparen en minder vaak dan werkenden met een vast inkomen geld opzij zetten voor hun pensioen. En dit alles ondanks een ogenschijnlijk goed draaiende economie. Als financieel planner leidt een dergelijk onderzoek natuurlijk tot een zeer droevige blik op het gezicht. Enerzijds omdat iemand van 55 jaar al relatief 'oud' is om te gaan nadenken over de financiële consequenties van een bepaalde levensstijl. De mogelijkheden om bij te sturen zijn doordoor misschien wel beperkt. Anderzijds omdat ik het deze mensen zo gun om meer duidelijkheid te hebben over de financiële toekomst en ik (of een van de vele andere financiële planners) deze nog niet heeft kunnen bieden.

Naast een verdrietige blik maakt het onderzoek mij ook een beetje boos. Een ieder is in staat (of misschien wel verplicht) om zichzelf goed te laten informeren over de consequenties rondom bepaalde keuzes. Het inwinnen van advies behoort te allen tijde tot de mogelijkheden. Natuurlijk kost het vragen om advies geld. Maar als een struisvogel door het leven gaan is niet verstandig en leidt op termijn tot veel meer problemen. Het onderzoek van Nibud toont dat maar weer eens duidelijk aan.